

NAKRYWAĆ (68) *vb impf*

Oba a jasne.

inf nakrywać (3). ◇ *praes 1 sg* nakrywam (44). ◇ *3 sg* nakrywa (9). ◇ *1 pl* nakrywamy (1). ◇ *3 pl* nakrywają (5). ◇ *praet 1 sg m* nakrywałem (1). ◇ *imp 2 sg* nakrywaj (1). ◇ *3 sg* niechże nakrywa (1). ◇ *con 3 sg m* by nakrywał (1). ◇ *impers praet* nakrywano (1). ◇ *part praes act* nakrywając (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

1. *Ośłaniać, przykrywać; operire, velare Mącz, Calep, Vulg; cooperire, insternere, operculare Mącz, Calep, Cn; contegere, praetegere, protegere, tegere Calep; supercontegere Cn (52)* : Velo, Nákriwam/ zákriwam/ zászłaniam. *Mącz* 479a, 96c, 252b, 279b, 415a, 442b (8); Samem łwą włafną ręką tę winnicę grodził/ [...] Nákrywałem/ żeby iéy zimno nie mroziło. *KochPieś* 14; *Obtexo* – wkrągnakriwam. *Calep* [719]a, 26a, 26b, 28b, 90b, 200a (23).

nakrywać co (9): Ehippium, Siodło/ Też/ Deká którą koniá nákriwáya/ álbo Naftołká. *Mącz* 106b, 195c, 442a; *KochPieś* 49; *WujNT Luc* 8/16. *Cf* »głowę nakrywać«, »żałobą nakrywać«.

nakrywać czym (10): *BibRadz* I 46a; *Liro*, Włoczę nákriwam łiemię broną. *Mącz* 195c, 106b, 279b, 320c; *Calep* 36b, 523b, [711]b; A żaden zápaliwšy świecę/ nie nákrywa iey naczyniem [*operit eam vase*]/ ábo kładzie pod łóże *WujNT Luc* 8/16. *Cf* »żałobą nakrywać«.

Zwroty: »ciepło nakrywać« (1): *Foveo*, Ciepło nákriwam/ też żywię/ wychowáwam Bronię. *Mącz* 135b.

»głowę nakrywać« [*szyk zmienny*] (3): *iesli* łromotá niewieście łtrzydz łię ábo golić: niechże nákrywa głowę łwoię [*velet caput suum*] *WujNT* 1.*Cor* 11/6, *Yyyyy3v*, *Aaaaaa2v*.

»z wierchu, z wierzchu, po wierchu nakrywać« (1:1:1): *BibRadz* I 46a; *Supersterno* – Powierchu nakriwam. *Calep* 1033a, 1031a.

»[co] żałobą nakrywać« (1): *Proftey* czapki/ zawićia czarnego vżyway/ *Woz*/ ściáne/ y łwe łóże żałobą nákryway *ZbylPrzyg* B3.

W przen [co czym] (2) : [*szczęście*] głowę/ blišką niebá/zraziło *W* głęboką żałóć pędem wichrowym/ Nákrywa radość żalem niezdrawym. *ZawJeft* 36. *Cf* *Zwrot*.

Zwrot: »truciznę nakrywać miodem« (1): *Szczęście* łwoię okrutność przyłzła cukrowáło: Które więc zwykło łrogą łruciznę nákrywáć Słodkim miodem: nákrytą/ da człéku pożywáć. *ZawJeft* 46.

a. *O czynności kapłana przy sakramencie bierzmowania [co] (1)* : Ciáło rąk wkładaniem nákrywáia/ áby dużá duchem oświeconá byłá. *WujNT* 429.

2. *Stanović przykrycie czegoś (7)* : *Dialis et Subdialis et hoc diale et subdiale*, *Co* nie pod dáchem yeft czego dách nie nákrywa/ ale ták pod niebem yeft. *Mącz* 84c.

nakrywać co (3): *Mącz* 177a, 318d; *Calyx* – Włzeliakąłupina którą nakriwa owoc, iakoiest orzech, zoładz. *Calep* 154b.

nakrywać komu (1): *Cerber*: chocia mu wściekły łeb nákrywa *Sto* łrogich wężów: á párá łmrodliwa/ *Y* łprołna piána łciecze miedzy zęby *Z* łroiákiéy gęby. *KochPieś* 49.

nakrywać czym (1): *Iugum etiam*, *Szranki* ná winnicách ná xtałt pokletnice álbo poklatu po których łie wino pułzcza łíšciem y yágodámi pokletnicę nákriwa. *Mącz* 177a.

W przeni (2) : Lecż kwiát wieczny nákriwa/ Wiofny bez końcá; fzeroká Ląkę/ co wńzech cnot/ ma ftudniá głęboká. *GrabowSet* K2v, K2v.

3. Otaczać tajemnicą, taić, ukrywać; celare, concealare, dissimulare *Calep* (8) : Obnubo, Zákriwam/ Nákriwam/ Táýę. *Mqcz* 252c, 442a, 453c; Celo — Taie, nakriwam. *Calep* 178a, 230b, 333a.

nakrywać czym (2): Necque enim quisquam potest exercitum cupere, aperteque petere, ut non praetextat cupiditatem triumphi, Aby tym nie nákriwał/ to yeft nie dawał znác chciwości fwey ku triumfowaniu. *Mqcz* 453c. *Cf W porównaniu*.

W porównaniu (1): Lecż (teraz) nákrywa (káždy) krzywdę iáko odzieniem fwym [*operiet inquietas vestimentum eius*]/ mowi Iehowa Cewáoth. *BudBib Mal* 2/16.

4. Tłumaczyć, usprawiedliwiać [co czym] (1) : Spólnego nie przewrotni z tobą niémáią/ Którzy právem Tyráńftwo fwe nákrywáią *KochPs* 142.

Synonimy: **1.** narzucać, zasłaniać; **2.** milczeć, taić, zamawiać, zamilczywać.

Formacje współrdzenne cf KRYĆ.

Cf NAKRYWAJĄCY, NAKRYWANIE, NAKRYWANY